

Nro. 45.

**A' FELS. R. CSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

*Költ Bétsbon, Pénteken Decembernek 4-ik napján
1801-ik esztendőben.*

B é t s.

Mária Clementina Ausztriai Fő Herczeg Asszony, a' Nápolyi Királyi korona örökösnek *Ferentz Januariusnak* el felejtethetlen hitvese, Felség-sUrunknak II. Ferentz Császárnak és Apostoli Királynak igen kedves hága, életének 24 ik, házasságának 8 ik esztendejében, a' közelebb múlt November 15-ik napján, Nápoly városában, holszasan tartott nyavalyája után, a' Cs. Kir., és Nápolyi Kir. udvaroknak izomorúságokra meg halalozott. — Ezen sok asszonyi virtusokkal tündöklött fő herczeg Asszonynak meg tisztelése vegett, a' Cs. Kir. udvar 4 hétig melly, vagy egész 2 hétig pedig fél gyász köntöft fog viselni.

Y y

A' Fels. Cs. Kir. egyesült Kamarának Referendáriussát, Méltos. *Nyéki Németh János* Cs. K. udvari Consiliárius Urat, azon rangal a' Fels. K. udvari Magy. Cancelláriához által tenni, helyette pedig, a' Status Cancellária egyik érdemes Titoknokját *Rajner* Úr kedves hazánkfiát, a' Fels. Cs. K. egyesült Kamarához udvari Tanácsossá és Referendariussá tenni méltóztatott Felséges Urunk.

Nagy Britannia

A' Londoni egész világon híres Astronomus *Herschel* úr nem régiben egy tudós munkátskát adott ki, mellyben erőssen az állattya, hogy a' nap maga is homályos test, de hogy olly tüzes atmosphaerával légyen körül vétetve, a' melly ennek a' nagy égi testnek belső részéből foly ki.

Sir Sidney Smith igen nevezetes Anglus hajóserg béli Kapitány, a' ki Török köntösbe felöltözve ment Londonba vissza, November 12 ik napján jelent meg közönséges helyen leg először, és sokaknak magára függesztette figyelmetességét. Mivel soványabb testel van most, mint volt Angliából lett elmenetelkor, igen szépen áll a' Török öltözet rajta. Vele együtt General Moore, Oberster Abercrombie, az Egviptomban megholt General Abercrombienak a' fia, és több tisztek is haza mentek, és General Hutchinsontól's Admiral Keithtől leveleket vittek magokkal. — Az Oberster Abercrombie jegyzése szerént, azon 24000 beteg Anglusok, Törökök és más nemzetbeliek között, a' kiket Anglus Orvosok gyógyítottak, 1700 ember holt meg. Pestises nyavalyába is 400 Anglus katonák voltak, de csak 100-an folytattak meg életektől.

A' mostani első Anglus minister *Addington*, és Ex Minister *Pitt*, minden nap együtt vagynak, és mint két testvér atyafi úgy élnek egymás közt.

A'ok, a' kik a' Londoni ministerekkel közelébb való baratságban vagynak, azt állittyák, hogy a' ki költözött Frantzia Kir. hercegek északi Amérikanak Lovisiana nevü szép tartományát, a' melly ennekeelőte Frantzia Orszaghoz tartozott, hanem most a' Spanyol Király birtokában van, fogják örökségül meg nyerni, a' melly tárgy az Ammiensi Congressusban közelebről meg határoztatik. — Abban a' hirdetményben is, a' mellyet a' November 9-ik napján tartott közönséges innepen a' Frantzia Conzuloz közönsévéssé tétettek, északi Amérikáról, mint olly földről, a' hová legalkalmatossabban mehetnek a' Fr. emigransok, tétetődik emlékezet.

Lord Cornwallis Londonba küldött leveleiben, a' Fő Conzuloz eránta mutatott szivelességgével nagyon dítseklik, 's azt írja, hogy ennek az állandó békeslégre nagy hajlandósága nagyon, 's tellyes bizodalommal lehet Anglia eránta —

A' Stockholmi és Koppenhágai Királyi udvarok is téa állottak már árra a' békeslégre, a' mellyet Anglia és az Orosz Birodalom egymással kötöttek, és így az északi Hatalmasságok közt is helyre állott a' baratságos egyet értés.

A' Londoni Királyi udvar is még esmérte már a' Hetruriai Királynak királyi méltóságát.

Parlamentális Dolgok.

Pitth Ex - Minister maga gondolkozása módját, a' jelenvaló környékállások közt nagyon megváltoztatván, a' Novembernek 6-ik napján tartott Parlamentális gyűlésben illyetén meg jegyzést mondott a' Frantzia Kormányzékéről és az első Conzulozról: „Az én értelmem szerént, minden Hatalmasságot, a' mellyel a' mi Kormányzékünk békesléget kötni kíván, illendő tekintetben kell tartani. Tehát minden keserü ki fejezéseket, min-

den sértegető nevezeteket, 's mérges vágásokat el kell kerülni! Azonban igen nagy képmutatás volna az reám nézve, ha én azt állatnám, hogy én néhány személyéknek érdemek 's érdemetlenségek felől való vélekedéseimet meg változtattam volna. En még most is úgy gondolkozom az elmúltakról, mint ennekelőtte, és ha ditsiretesebben szólnának némellyek másokról ennekutánna, azt inkább az ő politicájoknak, mint sem principiumaiknak kelletik tulajdonítani.“

„Meg vallom én azt, hogy a' Monarchiának vissza állítása nemtsak Frantzia Országra magára, hanem az egész világra nézve igen szerentsés történet lett volna; most is ebben az értelemben vagyok én, nem tsinálok én abból semmi titkot, 's holtomig fájlalni fogom, hogy bé nem tellyesedhetett ezen jó kívánságom. — Igen szerentsésnek tartottam volna magamat, ha ezen betses alkotmány tördelékjeinek, a' melly kegyetlenül öszve törtetett, ujobbani fel épülését szemlélhettem volna. De mi haszna, ha a' lehetetlenségeket lehetőségekké tenni nem lehet. Ellenben a' Jacobinismus dühösségének meg értük a' végét, meg van ez mérgének nagyobb részétől fosztatva, és az az állortza, a' melly alatt a' maga predálását gyakorlotta vala, rólla le vétetődött. — Vólt olyan idő, a' mellyben azt reményeltük, hogy Frantzia Országot régi határjain belül szorithatjuk, és néhány szomszéd Hatalmasságok szenvedett károknak ki pótoltatása által, erős töltéseket tsinálhatunk ellenébe. — Mind el tűntek ezek a' jó reménységek, minékünk tehát a' dolgoknak jelenvaló körülállásai közt arra kell vigyáznunk, a' mit a' mi Országunk bölldogsága kíván mi töllünk. Valakinek a' maga principiumai mellett akkor is meg akarni maradni, midön a' körülállások már meg változtak, igen káros tévelygés. En minden körülállásokban közön-ségellen azt állattam, hogy mingyárt békességet

lehet Frantzia Országgal kötni, mihelyt a' környülállások úgy lesznek, a' minémüek lettenek azon férfiú eszközlése által, a' ki azon Ország kormányát most viszi és forgattya s. a. t."

Fox Úr ismét meg szólalt, 's ekként folytatta előbbi gyökeres órátióját: „En igen nagyon meg elégszem a' mostani miniszterekkel, hogy ők annak a' sok versben elő hordott hamis ráfogásoknak, hogy Frantzia Országának lehetetlen volna a' bankerotot el kerülni, hitelt nem adtak, hanem egy olly idő pontban kötöttek békefféget, a' melyben betűlletessen lehetett azt mivelni. — Elég hosszú ideig szenvedett a' nép szükséget és nyomorúságot; most pedig egyszeribe óltsóbbakká lettek az elesések. — Sokan azon panaszkodnak, hogy ez a' békeffég igen ditsőfféges legyen Frantzia Országára nézve; én pedig azt mondom, hogy mivel reánk nézve nem gyalázatos, niatsokom a' szomorúságra. —

„A' tiszteletre méltó Úr (*Pitth* Ex. Minisztert értette) elébb azt mondá, hogy egy olly Hatalmasságról, a' mellyel békefféget kell kötni, hanem tisztelettel, leg alább fértődés nélkül kell szólani. Hát miért hogy ő a' had tüzének ki lobbanása előtt, és a' midőn még a' baratságról és neutralitásról álmodozott, a' leg fértégetőbb ki fejezésekkel beszélt az akkori Frantzia kormányozókról? Leg nagyobb hibát tettek az előbbi miniszterek abban, hogy előbb nem kötöttek békefféget. — A' Lillei alkudozásokat nem azért kezdetek ők el, mintha szívesen ohajtották volna a' békefféget, maga meg vallotta azt *Pitth* Úr, hogy ő maga is nagyon tartott attól, hogy azon Congressusnak békeffég legyen a' vége. — Miért vetették meg a' *Bonaparte* szíves ajánlásait két elzindővel ennekelőtte? azért mivel a' szereksének leg kissébb sugára is olly reménységet élesztett benne, hogy ismét a' királyi székbe ültethetik a' Bourbóniai házat. Még akkor

hasznosabb békeességet lehetett volna kötni. Igaz ugyan, hogy a' mi derék truppjaink vissza vették Egyiptomot, de már két esztendővel ennekelötte, olty feltétel mellett, hogy engedtesen a' Frantzia hadi seregeknek onnan való szabados elmenetel, önként által akarták azt adni. De minifterjeink nem akarták ezt meg engedni, és ez az ö nem akarások 73 milliómába és sok ezer emberébe került a' nemzetnek. — Sokan fájlallyák a' szárazon lévő Státusoknak szerentsétlen forsát, 's Frantzia Országának meg nagyulását. Nem a' békeségnek, hanem a' háborúnak kell ezt a' szerentsétlenséget tulajdonítani. Mi Frantzia Ország szabadságát akartuk le rontani, és éppen ez által mivelük azt, hogy ez az Ország annyi sok tsudát tett. — De mit használ az elmúltakról emlékeznünk, jobb ha a' jövendő időről gondolkozunk; Hetven esztendeig tartó békességet ugyan nem remélylek, de még is bizok annak állandóságához; azért a' mint tsak lehet jól gazdalkodjunk, és mind flottáinknak mind hadi seregeinknek számokat kevesítsük meg — Tsaknem semmivé lön a' Frantzia kereskedés, de nagyon meg nevedett azon Országának belső pallérozása. — Igaz ugyan hogy a' békeesség által meg fog a' mi kereskedésünk kissébbitetni, de meg kettőzteti a' maga industriáját a' nemzet, 's kétfég kívül a' Frantzia nemzetség szabadságára való tekintetből, a' mi Kormányzékünk is illendő tekintetben fogja Constitutionkat tartani.

Ezek ugyan mind fontos okokkal fel ruházott orációk voltak, mindazáltal Ex - Minifter *Windham*, (a' ki eleitől fogva leg nagyobb ellensége völt a' Frantzia Nemzeti Szabadságnak, és a' kinek rendelkezéseiből sok olly dolgok is történtek Frantzia Országban a' mellyek a' természet törvényével, és az emberi érzekenységgel egy átallyában ellenkeznek) ha *Demosthenes* és *Cicero* órálták volna is a' Parlamentum középén, még is álhatatossan

mezmaradt a' maga principiumai mellett, 's azt állította, hogy jobb lett volna nemcsak Angliára, hanem az egész világra nézve a' Frantziákkal való háborút folytatni, mint sem velek békeességet kötni. Ez az igen tüzes Brittus, *Pitth* és *Fox* Úrak fontos beszédjeinek végződéseik után felállván így szólott.

„Valamit a' békefég előjáró tikkelyeinek disiretiről és ótsárlásáról eddig hallottam, még jobban meg erősítnek engemet az én értelmemben. Most is szabadon ki mondom, hogy az én hazám Anglia az oroszlán körmei közzé akadt, mellyet hogy ez bizonyosabban széllyel téphessen, egy darab ideig hizelkedni fog annak. A' mi leg irtóztatóbb veszedelmek közt való lágy meleglégünk reszketővé teszen engemet. Mi a' mélységés örvény szélein tántorgunk, 's egyedül Frantzia Ország jó tettzésétől függ, hogy abba minket előbb vagy később bé tafzittson. Mi olly bizodalommal kötünk békefégét, hogy barattságosan fog Frantzia Ország velünk bánni ennekutánna. Számos keresményeinket néki vissza adjuk azon előre való feltételből, hogy a' Frantzia Kórmányszék is mértékletességet 's igasságot fog tselekedeteiben mutatni. — Balgatag reménység! A' háborúnak további folytatása véghetetlenül nagyobb bátorságunkra és hasznunkra szolgált volna minékünk. Frantzia Orzágnak 's Európának jelenvaló állapotját egy előre nem látott történet is meg változtathattya. Epen nem azt akarom ezzel mondani, mintha azt hinnem és reményleném, hogy a' Bonaparte halála Frantzia Orzágot a' maga hatalma öregbitésének projectumaiban megakadályoztatná; hanem azt állatom, hogy ha valami ollyas dolog történne, hamar meg hasonlana Frantzia Ország magában, és azokban a' tartományokban, a' mellyeket most vas bilintseken tart, támadások ütnék ki magokat. — Ez a' roppant hatalom, a' melly most az egész vilá-

got reszketteti, bizonyosan összve omlana, és annak a' Monarkiának forsára jutna *Bonaparte* Országa, a' mellyet N. Sándor fel állított vala hajdan. Az a' fő kérdés, a' mellyel most foglalatoskodni kellene, nem ebből áll, leheté ezt a' békefelet jónak vagy rossznak, ditsőségesnek vagy gyalázatosnak nevezni, hanem ebből, jobb volna e' a' békeféség helyett a' hadakozást folytatni."

„Ennek a' békeféségnek előjáró tikkelyei valósággal meg undokittyak a' mi Anglus nemzeti characterünket, nyomdokait mutattyák az erőtlenségnek, 's azt jelentik, hogy mi a' belső zenebonáktól felünk, 's ugyan ezekre nézze teszem én a' háborút a' békeféség eleibe, bár akárminémű ki menetele lenne is annak."

„Ennek a' revolutionának kórmányozóit csak azért akarták a' vallást, és a' moralitást ki irtani, hogy a' szomszéd tartományokat annál könnyebben meg győzhessék. Tudni kívánnám mikent lehetne vallás és moralitás nélkül való nemzettel baratságot kötni? egy olly nemzettel, a' melly még a' hazafsági életnek szent köteleit is fel óldozta, a' hol mindennek, szabad tettzése szerént, lehet feleséget venni, és azt el botsatani. — A' Francziák magok kedveltetések és álnokságok által másoktól különböznek. Az ő tsábitó beszédekkel a' moralitásnak elrontása együvé van kötve, mellyet kiváltképen a' szép nemmel való társalkodásokban gyakorolnak. Az asszony szeméyek a' teremtésnek remek munkái, mihelyt a' nemeket illető virtusoktól el távoznak, a' legveszedelmesebb planumoknak is lehetnek eszközeive."

„Azt mondják néhányan, hogy nagyon meg változtak a' Francziák, semmivé tétetődtek a' Jakobinnsoknak planumaik? Tagadom. — Ők csak a' formákat szokták meg változtatni. — Hány-szor nem hirdették ellenségeink: az új Kártágónak az új Róma segyvere által kell el törültetni! A'

következés igen meg felel ennek a' ki hirdetésnek. Tekintsünk a' Római historiákba, minémü politicával neméltek a' Rómaiak magok vetélkedő társaik ellen? Lassan mentek előbre, mindenkor házanos békefességgel végzették ditsöfféges hadakozásokat, s a' harmadik háborúnak végződésével magát Kártágot is el törölték — Talán — ki meri tagadni? — hat hónap mulva kéntelenek leszünk a' háborút ismét el kezdeni. — Úgy de, minémü környülállások közzé helyhezteknek fogjuk mi magunkat akkor találni. — Mindeneket, a' melylyek zálogai lehettek volna a' mi bátorságunknak visszafordunk. — A' mi határ nélkül való keresményeink által folytathattuk volna mi a' háborút — hasonlóak voltak ezek az el nem rontatható arany piramisokhoz. — Igaz ugyan, hogy mi a' mi gazdagságunkat és kereskedésünket meg tartjuk. — Ugy de mindent a' maga természetes folyasában fog e' Bonaparte hagyni? Épen nem, ismét a' fegyverhez fog ő nyúlai. — Jól meg kell tartani, a' gazdaság olly kints, a' mellynek segitsége által a' háborút ki lehet állani, de ez sem óltalmazhattya meg a' népet a' végső veszedelemtől. Hogyha mindenkor strazsán kell a' mi bátorságunkért állanunk, úgy nem egyéb ez a' bekefesség, hanem fegyverben lévő fegyver nyugvás!

„Mennyivel jobb lett volna tehát, kormányunknak minden ágazatjaiban a' lehetőségig gazdalkodni, a' háborút folytatni, e' világ kereskedésének birtokába meg maradni, minden revolútiós principiumoknak metelyétől magunkat meg óltalmazni, és illyen módon a' dolog kimenetelét el várni s. a. t.“

Olasz Ország

Rómából November 4-ik napján. A' múlt Május hónapjában, a' még most is itt múlató *Mariánna* Auszriai Fő Herceg asszony, ama hi-

res Sr. Briscilla temetségének helyét, a' hova 16 vagy több száz ezrtendővel ennekelőtte, a' megöletett mártiroknak holt testjeik temették, meg látogatta. Ezen fő Herczeg Asszony jelenlétében ezen szent holt testek között egynéhány fel ásatván a' földből, az azokon talált mártir bélyegeikkel együtt, a' Pápai sz. ereklyék gyűjteményes kamarájába vitettek bé. Ezen gyűjteményekből Római General Vicarius, Kardinal *Somaglia* négy szent testet ajándékozott a' nevezett áhétatos fő Hertzeg Asszonynak.

Maylandból November 14-ik napján. Az egész Cisalpina Respublika mély özvizzel van béboritva, a' melly a' Pónak's több folyóvizeknek ki öntött vizeiből, és a' hegyekről le omlott esővizekből támadt Felső Olasz Országban. Az a' rettentő eső, a' melly épen azon a' napon kezdődött, a' mellyen Európának északi tartományai-ban az irtództató tengeri szélvész ki mondhatatlan sok kárt csinált, okozta nállunk ezt a' nagy özönt. Városunknak több útzaiban tsónakokon kell járni. A' tornyokból az egész vidéken a' házak fedeleinél, 's az előfákna tetejénél egyebet semmit sem lehet látni. Az ide való kereskedők, a' mennyire lehetett, házaiknak padlására hordták fel portékáikat — *Mantua, Ferrara* és több városok ki mondhatatlan károkat szenvedtek. — Az istállóknak és szabad mezőkön vízbe fulladt barmoknak sok ezer darabra megy a' számok. — Emberek is sokan vesztették el életüket.

Maylandból November 15-ikén. Tizen három naptól fogva szüntelen esik nállunk az eső, a' mellyből származott özönnél nagyobra a' leg öregebb ember sem emlékezik. Az Országutakon, a' mellyek egyébaránt is el romlottak a' háború alatt, teilyességgel nem lehet utazni. Még is mindazáltal az időnek és utaknak illy nagy viszontagságai közt is, ezen folyó hólnap 11 ik nap-

jának estéjén, a' Frantzia Fő Konzulnak igen kedves kurirja, polgár *Moufache* Párisból hozzánk érkezett. A' mint belzéli sok helyen veszedelemben forgott az ő élete. Ezen Respublika helybe hagyatott Constitutióját hozta el magával.

Az idevaló provisoria Kormányzék, nem különben az itt lévő Frantzia követ polgár *Petiet*, és Generál *Murat* azt kívánták a' Frantzia Fő Konzultól, hogy ő maga nevezné ki a' főbb tisztviselőket, a' mellyre ekként válaszolt, hogy ő egész készséggel kívánná kéréseket tellyesíteni, és ha otthoni szorgos foglalatossági meg engednék, személyesen jönné Majlandba. Mindazáltal minthogy Lyon városába kell nékie menni, kíványnya, hogy a' fő tisztviselőknek választásokra mennyenek oda hozzá minden Cisalpina: Püspökök szám szerént tizenkilentzen; 33 Papok; 46 törvényes személyek; 31 kereskedők; 3 Tudósok; 12 osztálybéli igazgatók, minden fő városból egy deputatus; 40 enen a' vólt nemzeti gardisták között; 27-en a' linea truppoktól; 150 Notablesek, az az, a' Status fő Rendjei között; 6 an a' Kormányozó Commissiótól; 31-en a' Konzultának tagjai között. Mindezek tartssanak Lyon városában Congressust, 's előre mindeniknek fizessen 100 aranyat a' Cisalpina Respublika.

Helvétziai Respublika.

Frantzia Generál *Monchoisit* nevezte ki a' Fr. Kormányzék a' Helvétziában lévő Frantzia truppoknak Commendánsává. — A' Lemanni Cantonban (a' vólt Genevai Respublikában) 19000 ember irta azon Protestatziónak magát alája, a' mellyet olly véggel küldöttek Párisba, hogy azon Cantonnak Frantzia Respublikával leendő öszve kaptsolatását meg akadályoztathassák. Négy Berna parasztok utaztak November 12-ik napján

Bernai városán keresztül *Párisba*, a' kik az utolsó Helvétziai Revolutio ellen közönségesen protestálnak. Meg válik, miként fogják őket fogadni. A' Párisban lévő Helvétziai követ polgár Stapffer azt írta mostanában Bernába, hogy az utolsó Helvétziai Revolutio nagyon tetszik a' Fő Conzulkanak, 's maga is azt akarja, hogy a' leg derekasabb emberek választatódjanak Szenátoroknak. — November 17 ikén a' Tanátsnak, 18 ikén pedig a' Kis Tanátsnak tagjai, és a Cantonoknak előülői választattak ki. *Luzernben* azok, a' kik az utolsó revolutióval meg nem elégefznek, zenebonát indítani igyekeztek, hanem semmire semehettek fel tett Izándékjokban.

A' Helvétziai Tagzatzungnak, az az, Diétának 54 tagjai, a' kik közt *Usteri, Secretan, Rellstab, Wieland, Mérián, Kuhn, Moser, Sulzer* a' leg nevezetesebbek, October 29 ik napján egy protestációt tettek közönségessé, mellyben akként nyilatkoztatják ki magokat, hogy az utolsó Diéta nem azért oszlott el, mintha annak törvénytelenységéről meg lett volna győződve, hanem inkább azért, mivel a' fegyver hatalmának engedni kénytelen volt s. a. t.

Orosz Birodalom.

Pétersburgból November 3-ik napján. A' mi igen kegyelmes és kedves Császárunk *I. Sándor* ezen városbéli lakosoknak rendkívül való örömekre, October utolsó napján szereztséssen vizsiza érkezett, *Ersébeth Császárné* kedves felesége, 's ennek testvér öttse *Amália Bádeni* herczeg a' Tzony társaságokban. Minekelötte még a' Császári lakó palotába bé mentek volna, a' Casani fő templom előtt le szállottak hintójokból, a' hol az oda gyült papságtól és lakosoktól sűrű örömkialtások közt fogadtatván, a' templomba bé-

mentek, 's ott áhétatosan buzgólkodtak. A' következt három este 's éjjel az egész város ki volt világosítva. — A' Császár három ifjabb testvérjei már néhány napokkal annakelőtte haza érkeztek. — Az özvegy Császárné maga két leányival, úgymint Mária és Katalin Orosz Nagy Herczeg asszonyokkal ma jöttek ide vissza. — *Constantin* Nagy herczeg egy héttel tovább maradt Moskauban, mint maga a' Császár és Császárné. — Tegnap előtt minden itt lévő templomokban közönséges áhétatosság tartatott a' Fels. Császár szerentséssen lett vissza térésének meg halására.

A' Moskauból vissza jött urak és asszonyok nem gyözik azt a' nagy szeretetet, a' mellyet az oda való nép a' Császár eránt mutatott, elegendőképen magasztalni. Valahová ment és fordult Ő Felsege, mindenüvé seregenként kísérte és örömmel kiáltással fogadta a' nép, 's a' tartotta magát leg boldogabbnak, a' ki vagy köntösének a' premjét, vagy az alatta lévő lovat kezével illethette.

Annak az arány medalliának egyik oldalán, a' melly a' Császár koronáztatásának emlékeztére veretett, az Ő Felsege mellyképe hajdani módi öltözöben fel öltöztetve szemléltetik, ezen körüirással *P. G. G. I. Sándor Császár, és minden Oroszoknak uralkodó Fejedelme* Orosz nyelvben — A' másik oldalára egy oszlop van állítva, mellyen egy korona fekszik, és a' mellyet egy czédula ezen felül irással *Törvény* vezén körül; alól ezek az igik vagynak metztetve: *Mindeneknek boldogságokért való zálog.* A' Medallia karikáján e' vagyon: *Meg koronáztatott Moskauban, September 15 ik napján, 1801.*

I. Sándor Császár maga volt nevelőjét és Tanítóját Helvétziai Respublikának Ex-Directorját Oberst *Laharpét* nagy kegyelmelleggel fogadta 's

gyakran meg látogattya ötét szállásán. A' mint hallatik, a' jövő tavaszon vissza utazik ez a' derék ember maga hazájába.

Török Birodalom.

Konstantzinpolyból, Oct. 15 = dik napján. — Egy Alexandriából ide jött Anglus fregaton, Egyiptom első új adaja fejében, 200 zsatskó Nagy Kajróban vert arany és ezüst pénzt küldött a' Kapután Basa a' Zultánnak. (Egy zsatskóba 500 pialter, a' mi számlálásun szerént 1000 forintvan, melly szerént, ötszáz ezer forintot küldött a' Kapután Basa a' Zultánnak.) Ezt a' summát, örömeben a' feleségeinek, atyafiainak, miniszterjeinek, és több udvari tisztjeinek osztatta ki a' Zultán, a' Kapután Basának pedig maga vele való meg elégedését huzelkedő szókkal adatta tudtára.

A' Fényes Portánál lévő első rangú Anglus követnek, az a' szokatlan szerentséje vólt, hogy magával a' Zultánnal is ebédelhetett, 's azon alkalmatossággal ismét egy gyemántal ki rakott markolatú kardot kapott ajándékba. A' vele lévő udvari tisztek is, a' kiknek nem kevés a' számok, betses gyűrűkkel, tobák tartókkal 's több e'félékkel ajándékoztattak meg. Az Anglus nemzetbéliek között 25 nek nyúfztos mente, 37 nek pedig hermelinnel prémzett mentek adattak. — Közönségellen szólván, most leg nagyobb hajlandósággal viseltetnek a' Muzulmannok a' Brittusok eránt, 's ezeknek kölfönik Egyiptom vissza nyerését leg inkább.

Minthogy az ide való mészárosokat és kenyér sütőket arra akarja a' Konstantzinpolyi Policia szoritani, hogy oltsóbb árron adják a' húst és kenyeret, minden hús és kenyér áruló székjeiket bé tsukatta.

Lord *Elgint*, Admiral *Keithot*, és Generál *Hutchinsont* a' fél hóld vitézi Rendnek tziimerével ajándékozta meg a' Török Császár, a' mellyet setét veres pántlikán fognak hordani. A' Diván különös gyűlést tartott ezen rendre nézve, 's azt határozta meg, hogy annak két classisa legyen e nekutánna, hogy az elsőnek tagjai az övedzőiken viseltyék annak tziimerét, a' másodiknak tagjai pedig a' nyakokban. Ebbe a' vitézi Rendbe, a' melly a' Török Birodalomnak hasznos szolgálatoakat tett idegea Nemzetbéli vitézek számára állitott vala fel. ennekutánna a' született Törökök is bé fognak vétetödni. — Anglus Admirál *Blanquet*, és Oberster *Abercrombie* néhai Generál *Abercrombienak* a' fia a' fél hóld czivérü vitézi Rendnek második classisába vétetödtek fel.

* * *

Illustrissimo Domino

J o s e p h o L á n y i

Consiliario Regio Hungarico - Aulico, dum per Augustum Imperatorem et Regem Franciscum II. Ins. S. Stephani Regis Apostolici Ordine decoraretur die 18^a Mensis Novembris 1801.

Tandem fert præmia virtus.
Authv.

Musa veni! quidcunque canant seu magnus *Homerus*,

Seu *Maro*, seu Tu, quem ars misit in exilium,

Ille feret *Paridi* poma, surget at ira *Dearum*;

Ille recensebit grandia facta viri:

Ast hic docta manus scribet : sunt proflua fonte
 Castalio Vatis somnia, magne *Maro* !
Naso per innumeras vagaris carmine formas,
 Et pulchro facilis carmine ficta refers.
 Ergo quid incipies tu versu docta *Minerva*
 Scandere, ne vocis pondere ficta canas ?
 Illa novem numerat *Parnassi* Numina, vultque
 Deligere, apposite quæ *Tibi Lányi* canat.
 Sed venit ex alto *Musarum* Rector *Olympo*,
 Condigne expendens magna talenta *Viri* :
 Vos humiles animae ! non scitis *Apollinis* aras ?
 Ad quas pro meritis praemia sacra fero.
Parnassi Ancillae ! mea quas sapientia servat,
 Quas regere imperio *Jupiter* ipse dedit,
 Huc ipsam *Themydim* sacro deducite *Olympo*,
 Ut quatum possit cernere magna *Parens*,
 Ut videat propriis coram dum *Jupiter* aris
 Constitit, atque *Throno* talia verba dedit :
 Ingentes, scio, *Te* diu jam perferre labores :
 Accipe pro meritis praemia digna tuis.
 Sic fatus sancto decoravit pectora signo
 Cui dedit *Insignis* Nomina *Diva* *Parens*.
 Hinc procul invidiae species, hic nulla poësis,
 Sed justa hic meritis praemia *Musa* canit.

Viennae 19. Nov. 1801.

devovet *Georgis Nemes*
 Agens *Aulicus*.

* *

A' mai újság mellett küldjük az *Egyiptomi*
historiának Q. árkussát.

D. D. S.